

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

НИЖНЬОВЕРБІЗЬКА ОТГ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

ГРОМАДСЬКЕ
ПАРТНЕРСТВО
ЗА ПРОЗОРИ
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ!

**Global
Communities**
Partners for Good

ВСТУП

Нижньовербізька сільська рада ОТГ представляє Вашій увазі «Бюджет для громадян», який створений для того, щоб у доступній формі розповісти, звідки у бюджеті нашої громади з'являються кошти і куди вони витрачаються.

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет громади - це кошти всіх її мешканців і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади

«Бюджет для громадян» - це урожай фруктів (яблука, груші, виноград), з яких можна зробити смачний сік, щоб утамувати спрагу та поділитись з іншими для забезпечення рівних прав та можливостей. «Бюджет для громадян» - це стимул до знань, це перший крок до основ бюджетування. «Бюджет для громадян» - це невеличкий посібник для жителів громади, які прагнуть до розвитку та процвітання своєї малої батьківщини. «Бюджет для громадян» - це запорука взаємодії влади та громадянського суспільства громади, та спільний рух в одному напрямку.

ШАНОВНІ ЖИТЕЛІ ГРОМАДИ!

Просимо Вас долучатись до формування проекту бюджету об'єднаної територіальної громади на 2020 рік. У період з липня по вересень 2019 року Ви можете подавати свої пропозиції до прогнозу бюджету керівникам бюджетних установ (дитячі садки, загальноосвітні заклади, бібліотеки, клуби, школа мистецтв, центр соціального розвитку та підтримки) та старостам населених пунктів. Також пропозиції можуть надаватись безпосередньо до відділу фінансів та планування сільської ради ОТГ. Запрошуємо Вас долучатись до участі в робочих групах по формуванню проекту бюджету на наступний рік. Будьте активними! Від Вас залежить розвиток громади та покращення рівня надання послуг.

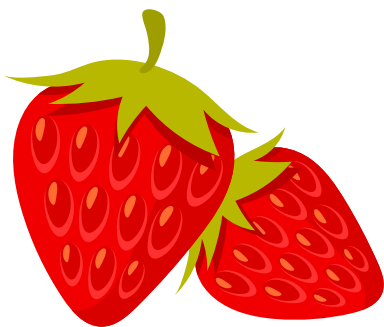

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

- Зрозуміти бюджет своєї громади

- Побачити своє місце в бюджеті

- Бюджет громади - кошти всіх жителів громади

- Зрозуміти джерала надходження грошей

- Визначити можливості формування бюджету

- Визначити можливості витрачання бюджету

ВАЖЛИВІ ТЕРМІНИ

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратимо. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – кошти, виражені в грошах, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

ЯК МОЖНА ВПЛИВАТИ НА БЮДЖЕТ СВОЄЇ ГРОМАДИ?

**ТРАВЕНЬ -
ЖОВТЕНЬ**

**СКЛАДАННЯ
БЮДЖЕТУ**

В цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

**ЛИСТОПАД -
25 ГРУДНЯ**

**РОЗГЛЯД ТА
ПРИЙНЯТТЯ**

В цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяти поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян – розповсюджувати ці документи електронно, обговорювати їх з колегами чи знайомими.

**ЛИПЕНЬ -
ВЕРЕСЕНЬ**

**СКЛАДАННЯ
ПРОГНОЗУ**

В цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи – звичайним листом, надісланим поштою чи електронною;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу – контакти дивіться в кінці цього документу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян через ЦНАП чи під час заходів, у місцях масового збору людей;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

**СІЧЕНЬ -
ГРУДЕНЬ**

**ВИКОНАННЯ
БЮДЖЕТУ**

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Подати проект на конкурс «Бюджету участі». Брати участь в кампаніях агітації за проекти бюджету участі та голосувати за проекти бюджету участі;
- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

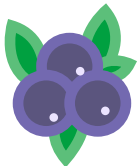
**СІЧЕНЬ -
15 БЕРЕЗНЯ**

ЗВІТУВАННЯ

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

ЯК ДОЛУЧИТИСЬ:

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРОМАДУ

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

9636 Загальна кількість населення

6418 Працездатне населення

3218 Не працездатне населення

3
Школи

4386,3 га
Землі с/г
призначення

140,6 км
Дороги, які
потребують ремонту

3
Дитячі садочки

3
ФАП та
амбулаторії

11
Промислові
підприємства

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НА 10 РОКІВ

ЯКОЮ МИ ХОЧЕМО БАЧИТИ НАШУ ГРОМАДУ?

ПРІОРИТЕТ 1

Формування
інвестиційно
привабливого
образу

ПРІОРИТЕТ 2

Розвиток
туристичного
потенціалу
громади

ПРІОРИТЕТ 3

Підвищення рівня
енергоефективності
інфраструктурних
об'єктів

ПРІОРИТЕТ 4

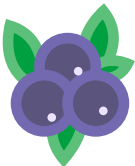
Створення діючої
системи поводження
з твердими
відходами

ПРІОРИТЕТ 5

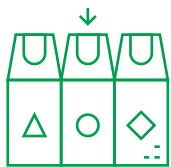
Покращення
транспортної
інфраструктури в
громаді

ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН ДО БЮДЖЕТУ

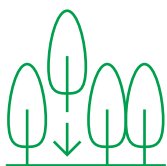
ПІДТРИМАНІ ПРОПОЗИЦІЇ ГРОМАДЯН ПОДАНІ ДО БЮДЖЕТУ ГРОМАДИ НА 2019 РІК

Організація роздільного збору сміття

Ремонт доріг

Облаштувати відпочинковий парк в с. Н. Вербіж

Підключення нових мереж вуличного освітлення

128

Пропозиції було подано

40

Громадян подали свої пропозиції

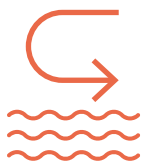

5

Пропозицій подано онлайн

ПЕРЕЛІК ПРОПОЗИЦІЙ, ЯКІ НЕ БУЛИ ПІДТРИМАНІ: ПОДАНІ ДО БЮДЖЕТУ ГРОМАДИ НА 2019 РІК

ВІДРЕГУЛЮВАТИ РУСЛО РІЧКИ

Необхідна значне фінансування на виготовлення проектно-кошторисної документації. Власний фінансовий ресурс сільського бюджету ОТГ обмежений.

ПІДНЯТТЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ ЗДО «ВЕСЕЛКА» ТА В ІНШИХ САДКАХ ОТГ

Встановлення рівня заробітної плати не відноситься до компетенції сільської ради ОТГ. Можливе встановлення додаткових виплат, таких як премії, надбавки та доплати, але для цього потрібні кошти, яких на жаль не достатньо у громаді.

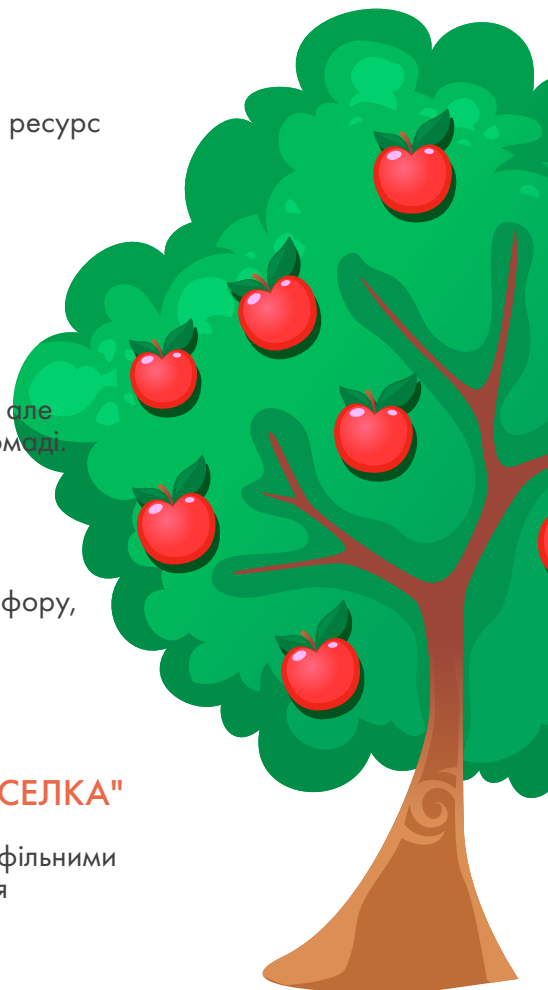
ВСТАНОВЛЕННЯ СВІТЛОФОРА

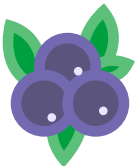
На ділянці дороги, де пропонувалось встановлення світлофору, немає достатньої інтенсивності руху.

ОБЛАШТУВАННЯ АВТОСТОЯНКИ БІЛЯ НИЖНЬОВЕРБІЗЬКОЇ ЗОШ І-ІІІ СТ. ТА ЗДО "ВЕСЕЛКА"

Дана пропозиція потребувала додаткового вивчення профільними спеціалістами з метою визначення вартості облаштування автостоянки.

ЗВІДКИ В БЮДЖЕТІ ГРОШІ

Під час своєї роботи, Нижньовербізька ОТГ у 2019 році отримує надходження до загального фонду та спеціального фонду, що надходив від платників, які зареєстровані та проводять свою діяльність в межах чи за межами громади. Для того, щоб виконувати свої функції на належному рівні, для Нижньовербізької ОТГ з державного та обласного бюджету надаються фінансові ресурси у вигляді медичної субвенції, освітньої субвенції, базової дотації, додаткової дотації та субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (інклюзія).

Найбільш питому вагу у власних надходженнях сільського бюджету ОТГ займає податок на доходи фізичних осіб.

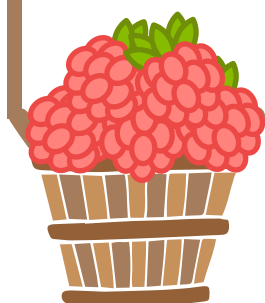
ВЛАСНІ ДОХОДИ

39 634
тис.грн.

Трансферти

10 053
тис.грн.

Власні доходи

Податок на доходи фізичних осіб

5 376 тис.грн.

Єдиний податок

1 750 тис.грн.

Податок на майно

1 249 тис.грн.

Неподаткові надходження

1 125 тис.грн.

ЗАГАЛЬНИЙ БЮДЖЕТ ГРОМАДИ: 49 687 тис.грн.

ГРОШІ, ЯКІ ОТРИМУЄ ГРОМАДА ВІД ДЕРЖАВИ

18 853
тис.грн.

Освітня субвенція

11 384
тис.грн.

Базова дотація

6 328
тис.грн.

Медична субвенція

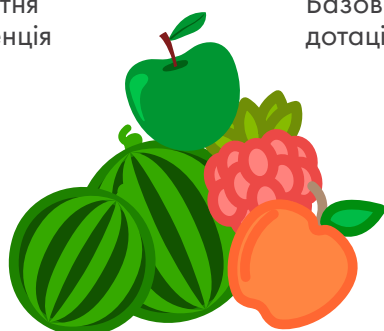

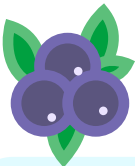
2 307
тис.грн.

Дотація з обласного бюджету

ВСЬОГО:

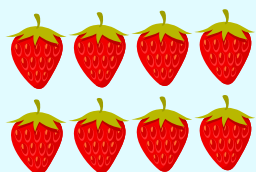
39 634
тис.грн.

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ З БЮДЖЕТУ

НАЙБІЛЬШІ ВИДАТКИ

ОСВІТА
31 802
тис.грн.

27 005
тис.грн.
Оплата
праці

2 682
тис.грн.
Оплата
енергоносіїв

2 115
тис.грн.
Інше

УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ

5 304
тис.грн.

4 155
тис.грн.
Оплата
праці

267
тис.грн.
Оплата
енергоносіїв

881
тис.грн.
Інше

КУЛЬТУРА

1 252
тис.грн.

1 035
тис.грн.
Оплата
праці

67
тис.грн.
Оплата
енергоносіїв

150
тис.грн.
Інше

2 950
тис.грн.

Економічна
діяльність

5 304
тис.грн.

Управління
громадою

6 443
тис.грн.

Інші
видатки

31 802
тис.грн.

Освіта

469
тис.грн.

Охорона
здоров'я

812
тис.грн.

Соціальний
захист та
забезпечення

1 252
тис.грн.

Культура

2 139
тис.грн.

ЖКГ

Найбільші витрати з сільського бюджету ОТГ йдуть на здійснення виплати заробітної плати працівникам закладів освіти, апарату сільської ради, культури, соціального захисту та оплату за енергоносії.

Для досягнення пріоритетів розвитку громади у сільському бюджеті ОТГ цього року передбачені кошти для проведення будівництва котельні біля школи в с. Нижній Вербіж, капітального ремонту моста через р. Лючка в с. Мишин, організації роздільного збору сміття в населених пунктах ОТГ та утримання в належному стані дорожнього покриття.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

379

Витрати на
одного учня

28,3

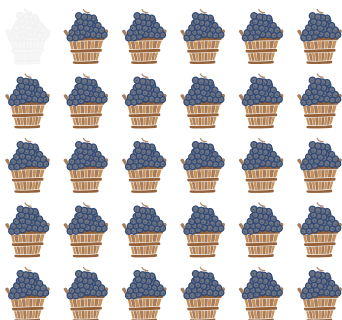
тис.грн.

Середня
зарплата

8591

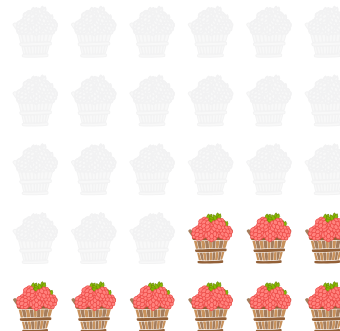
НИЖНЬОВЕРБІЗЬКИЙ ЛІЦЕЙ

ОПЛАТА ПРАЦІ

9132
тис.грн.

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІЇВ

1067
тис.грн.

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

113
тис.грн.

ПРИДБАННЯ ОБЛАДНАННЯ

206
тис.грн.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

248

Витрати на
одного учня

23,9

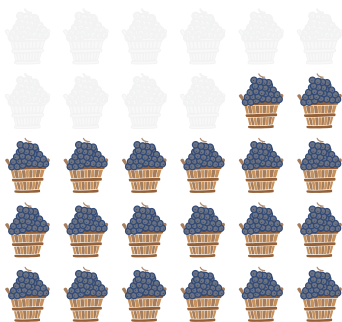
тис.грн.

Середня
зарплата

7879

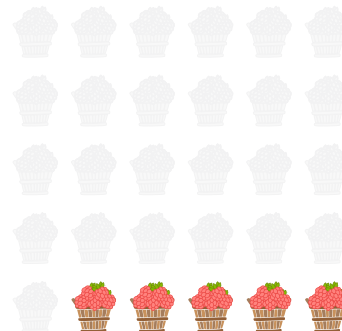
МИШИНСЬКА ГІМНАЗІЯ

ОПЛАТА ПРАЦІ

5252
тис.грн.

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІЇВ

474
тис.грн.

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

100
тис.грн.

ПРИДБАННЯ ОБЛАДНАННЯ

65
тис.грн.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

336

Витрати на
одного учня

26

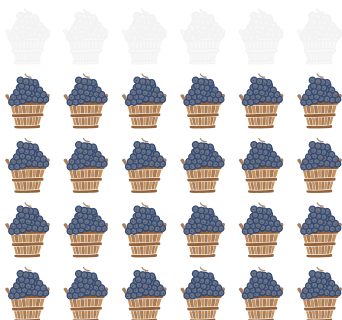
тис.грн.

Середня
зарплата

8231

ВЕЛИКОКЛЮЧІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ

ОПЛАТА ПРАЦІ

7763
тис.грн.

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІВ

596
тис.грн.

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

100
тис.грн.

ПРИДБАННЯ ОБЛАДНАННЯ

84
тис.грн.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

50

Витрати на
одного учня

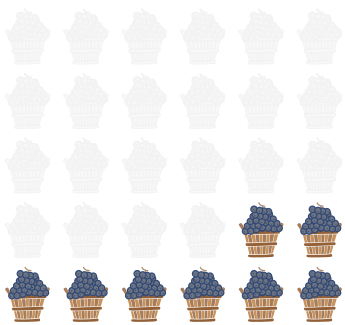
26,7
тис.грн.

Середня
зарплата

4535

ВЕЛИКОКЛЮЧІВСЬКИЙ ЗДО "КЛЮЧИК"

ОПЛАТА ПРАЦІ

1050
тис.грн.

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІВ

77
тис.грн.

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

163
тис.грн.

ПРИДБАННЯ ОБЛАДНАННЯ

33
тис.грн.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

121

Витрати на
одного учня

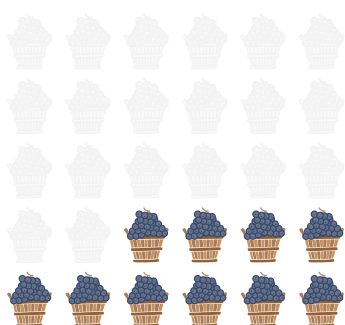
12,2
тис.грн.

Середня
зарплата

6055

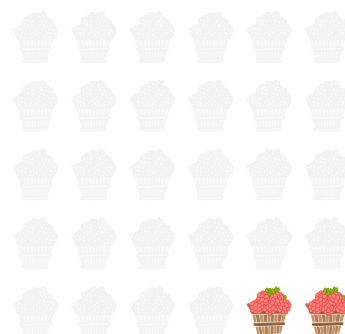
НИЖНЬОВЕРБІЗЬКА ШКОЛА МИСТЕЦТВ

ОПЛАТА ПРАЦІ

1291
тис.грн.

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІЇВ

104
тис.грн.

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

0
тис.грн.

ПРИДБАННЯ ОБЛАДНАННЯ

31
тис.грн.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

73

Витрати на
одного учня

23,5

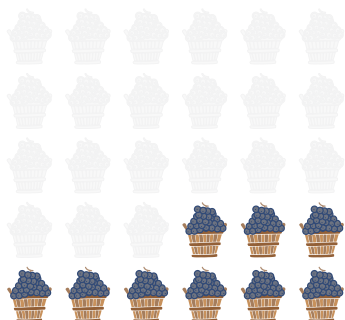
тис.грн.

Середня
зарплата

4551

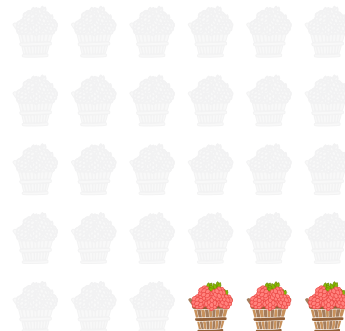
МИШИНСЬКИЙ ЗДО "СТРУМОЧОК"

ОПЛАТА ПРАЦІ

1250
тис.грн.

ОПЛАТА ЕНЕРГОНОСІЇВ

178
тис.грн.

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

269
тис.грн.

ПРИДБАННЯ ОБЛАДНАННЯ

56
тис.грн.

ВИДАТКИ ГРОМАДИ НА ОСВІТУ

Кількість учнів

83

Витрати на
одного учня

20,5
тис.грн.

Середня
зарплата

4539

НИЖНЬОВЕРБІЗЬКИЙ ЗДО "ВЕСЕЛКА"

ВИДАТКИ НА УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ

6 078

грн.
Середня зарплата

6 802

грн.
Посадові особи

4 191

грн.
Службовці та персонал

4 155

тис.грн.

Оплата праці

400

тис.грн.

Капітальні видатки

267

тис.грн.

Оплата енергоносіїв

200

тис.грн.

Оплата послуг

168

тис.грн.

Придбання обладнання

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

400

тис.грн.
Придбання службового автомобіля

128

тис.грн.
Придбання медичного обладнання

622

тис.грн.
Ремонт смітєвих майданчиків

700

тис.грн.
Ремонт пішохідного моста в с.Мишин

31

тис.грн.
Ремонт вуличного освітлення в с. Нижній Вербіж

50

тис.грн.
Проведення змін до генплану с. Нижній Вербіж

1 400

тис.грн.
Будівництво котельні Нижньовербізької ЗОШ

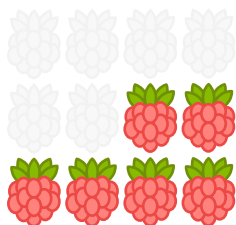
430

тис.грн.
Створення умов для економічного розвитку ОТГ

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

1 414

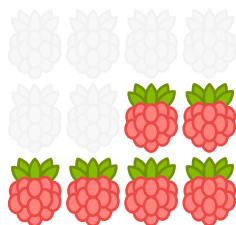
тис.грн.

Освіта

1 353

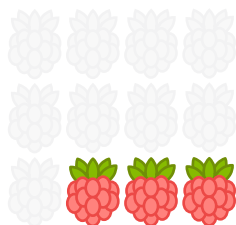
тис.грн.

Організація благустрою

480

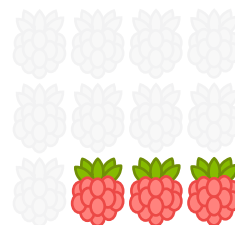
тис.грн.

Економічна діяльність

400

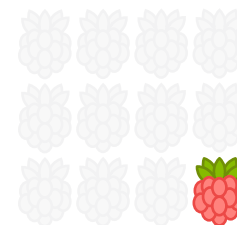
тис.грн.

Управління громадою

128

тис.грн.

Охорона здоров'я

ПРОЕКТИ, ЯКІ ФІНАНСУЮТЬСЯ ЗА КОШТИ ДФРР

6 012
тис.грн.

Капітальний ремонт даху
Нижньовербізького ліцею

Видатки бюджету розвитку повинні відповідати Стратегії розвитку Нижньовербізької об'єднаної громади на 2018-2026 роки та Плану соціально-економічного розвитку на 2019 рік. Для прикладу, у Стратегії розвитку Нижньовербізької об'єднаної громади на 2018-2026 роки, одними із стратегічних напрямків діяльності є створення ефективно діючої системи поводження з твердими побутовими відходами на теренах громади». У бюджеті розвитку цього року передбачені кошти на встановлення майданчиків для сортування сміття та придбання відповідних контейнерів А для покращення інженерно-транспортної інфраструктури в громаді у бюджеті розвитку передбачені кошти на проведення капітального ремонту моста через річку Лючка у селі Мишин.

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Відділ фінансів та планування Нижньовербізької сільської ради об'єднаної територіальної громади.

Адреса: 78218, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Нижній Вербіж, вул. Довбуша, буд. 1

Телефон: 03433-90010

Електронна пошта: nwerbizh@ukr.net

Фейсбук сторінка - <https://www.facebook.com/nwerbizhhromada/>